

@-bulletin Gentle Teaching

April 2012

Stichting Gentle Teaching

Bremmerlaan 3, 3431 GV Nieuwegein
Tel. 030 2938878 / 0655161136
e-mail info@gentlelearning.nl
website: www.gentlelearning.nl

Dit bulletin is bestemd voor iedereen die een directe relatie heeft met kinderen en volwassenen met een bijzondere kwetsbaarheid en voor leidinggevers, gedragsdeskundigen en behandelaars. Door dit bulletin aan hen door te sturen biedt u hen informatie die ze in hun werk kunnen gebruiken. Bedankt daarvoor

Pouwel van de Siepkamp

Agenda

Internationale gentle teaching conferentie 25-27 sept 2012, Denemarken

Als je interesse hebt om naar de internationale gentle teaching conferentie in Denemarken te gaan, kun je via de website van gentle teaching meer informatie vinden. Op de website komt ook een formulier voor carpoolen naar en van de conferentie. Op die manier kunnen we de kosten voor deelname drukken. Als je met een auto gaat en plekken over hebt, of als je met iemand mee wilt rijden, kun je dit via de website kenbaar maken.

Cultuur van hoop

Voorlopig zal in ieder @bulletin een aspect van de cultuur van hoop, de grondhouding in de begeleiding, beschreven worden.

Laat je persoonlijke betrokkenheid ervaren

We werken in de zorg vanuit persoonlijke betrokkenheid met mensen en omdat we anderen willen helpen; zeker in de care-sector waar sprake is van langdurige relaties tussen cliënten en zorgverleners. Dat wil echter nog niet zeggen dat de cliënten zelf deze betrokkenheid ook ervaren. Dat heeft enerzijds te maken met de belevingswereld van de cliënt, maar anderzijds ook met de manier waarop hulpverleners zichzelf wel of niet laten zien aan de cliënt.

In veel opleidingen, en ook in veel instellingen, wordt benadrukt dat je als hulpverlener een *professionele afstand* tot de cliënten in acht moet nemen. Dat betekent in de praktijk vaak dat geadviseerd wordt om je betrokkenheid niet te veel te laten merken en vooral om je niet door je betrokkenheid te laten leiden. In sommige gevallen wordt zelfs nadrukkelijk geadviseerd om *affectief neutraal* te zijn in de contacten met een cliënt, omdat deze moeite zou kunnen hebben met het omgaan met jouw emoties.

Maar ook zonder deze min of meer bewuste redenen om je betrokkenheid niet te laten merken aan de cliënten, gebeurt het vaak ook niet omdat je in de drukte van alle dag teveel bezig bent met van alles en nog wat, waardoor je

nauwelijks echt contact met een cliënt maakt. Het kan zelfs voorkomen dat je bezig bent iemand te helpen, maar met je gedachten ergens anders bent.

Ook zien we nogal eens dat, als een begeleider een contact heeft met iemand, de energie die hij uitstraalt lager is dan de energie van de cliënt. Er zijn heel wat één op één contacten waarin je samen met een cliënt met een zelfde activiteit bezig zijn of in gesprek bent, zonder dat er echt contact is. De cliënt is wel bij je, maar tegelijk blijft hij in zijn eigen wereld. Op zo'n moment zal de cliënt je betrokkenheid niet ervaren; dat kan alleen als je de betrokkenheid met meer energie uitstraalt dan het energieniveau van de cliënt. Anders komt het domweg niet binnen.

Momenten waarop je wel met een forse dosis energie contact met een cliënt maakt, zijn vaak de momenten waarop de cliënt iets moet doen, of iets doet wat niet goed is. Dit is dan echter vaak een energie die door de cliënt als overheersend of zelfs als bestraffend ervaren kan worden. Hierdoor kan angst ontstaat voor onze aanwezigheid als deze een nadrukkelijk karakter krijgt.

Het zou eigenlijk precies omgekeerd moeten zijn. De cliënt zou zich juist gesteund moeten gaan voelen als we nadrukkelijk aanwezig zijn. We moeten daarom op zoveel mogelijk momenten met veel warme energie contact met hem maken, zodat hij onze aanwezigheid en onze betrokkenheid ook daadwerkelijk – als veilig en liefdevol - gaat ervaren. In onze ogen moeten we dit soms overdreven nadrukkelijk doen. Dit kost geen extra tijd; het is juist iets dat we kunnen integreren in onze dagelijkse manier van werken, in de cultuur van hoop. En als we het dan nog zelf leuk gaan vinden om op deze manier intens contact met de cliënten te maken, verhoogt het de voldoening die we in het werk ervaren.

Geslaagd symposium gentle teaching 30 maart

Het door bureau TOV van Leekerweide georganiseerde symposium over gentle teaching op 30 maart was zeer geslaagd. Er waren meer dan 150 deelnemers; zowel begeleiders als leidinggevenden en gedragsdeskundigen.

Tijdens de centrale presentaties, die gegeven werden door Simone Schipper van Leekerweide en John McGee, kregen de deelnemers een mooi inkijkje in hoe je gentle teaching kunt gebruiken in de omgang met mensen met een lichte verstandelijke beperking. We zagen interviews met enkele jongeren en een groepsgesprek waarin ze zelf aangaven wat voor hen zelf belangrijk is en wat het betekent om zich veilig en geliefd te voelen. Een stoere rapper liet zien en horen hoe hij door het maken van raps zijn zachte kant kon laten zien. Een van de jongeren was aanwezig tijdens het symposium en vertelde in een gesprekje met McGee voor de volle zaal wat veilig en geliefd voor hem betekent.

Het is te hopen dat meer instellingen waar met gentle teaching gewerkt wordt af en toe een dergelijk symposium organiseren. Het werkt zeer inspirerend.

Symposium voor (speciaal) onderwijs

Tot nu toe lukt het niet echt om met gentle teaching toegang te krijgen tot het

onderwijs terwijl daar genoeg aan de hand is waar gentle teaching een antwoord op zou kunnen zijn. Dit geldt zowel voor het speciaal onderwijs, als voor het reguliere onderwijs waar steeds meer kinderen zitten die door hun gedrag in de problemen kunnen komen.

Ik wil daarom graag een symposium over gentle teaching organiseren, speciaal voor mensen die werkzaam zijn in het onderwijs. Er zijn enkele ervaringsdeskundigen uit Engeland en die VS graag komen vertellen hoe ze met gentle teaching in de klas werken en welk effect dit heeft op de kinderen en op henzelf.

Voor het organiseren van een dergelijk symposium zou het fijn zijn als ik wat reacties krijg uit het onderwijs zelf. Waar loop je nu tegenaan, wat hebben de kinderen nodig en wat heb jezelf nodig als leerkracht. Als je op deze vragen wilt reageren of als je op een andere manier inhoudelijk wilt meedenken over de inhoud en vorm van het symposium, houd ik me van harte aanbevolen. Reacties kunnen naar info@gentleteaching.nl.

Gentle teaching voor mensen met een psychiatrische aandoening

In maart was ik voor een derde gentle teaching training in Slovenië, bij een instelling waar zowel mensen met een verstandelijke beperking als mensen met een psychiatrische aandoening door elkaar wonen. Tijdens een van de trainingsbijeenkomsten gaven de deelnemers aan dat gentle teaching in hun ogen wel iets was voor de mensen met een verstandelijke beperking, maar minder voor de mensen met een psychiatrische aandoening. Dezelfde middag nog, bewees Igor, een van de bewoners van de instelling het tegendeel.

Ik had Igor tijdens een eerder bezoek vier maanden geleden voor het eerst kort ontmoet. We hadden toen op de afdeling waar hij verbleef een tijdje met elkaar gesproken. Hij wist dat ik weer zou komen en had aangegeven dat hij weer met me wilde praten.

We ontmoeten elkaar tijdens een lunchpauze op de binnenplaats. Hij kwam naar me toe en wilde me van alles vertellen, maar hij was verward en was regelmatig de draad van zijn verhaal kwijt. Tijdens het luisteren maakte ik lichamelijk contact door zijn hand te pakken en mijn andere hand af en toe op zijn schouder te leggen. In eerste instantie reageerde hij wat verbaast hierop, maar al snel leek hij het goed te vinden. Ik merkte ook dat het handcontact hielp op momenten als hij naar woorden zocht. Daarbij gingen zijn ogen omhoog, alsof hij de woorden in zijn hersenen aan het zoeken was. Oogcontact is dan niet mogelijk en praten zou hem afleiden. Maar door wat steviger handcontact te maken kon ik laten merken dat ik er nog steeds was en hem de tijd gaf de gewenste woorden te zoeken.

Later in de middag kwam Igor de ruimte binnen waar ik de training gaf. Hij zag de lege stoel naast me, ging daar zitten en begon tegen me te praten. Ik

gaf hem weer een hand en luisterde even naar wat hij me te vertellen had. Daarna gaf ik aan dat ik weer even met de groep verder moest, maar hield wel contact door nog steeds zijn hand in de mijne te houden. Als ik voelde dat Igor wat onrustig werd, gaf ik wat steviger handcontact en af en toe begon ik nog even een praatje met hem. Ook voelde ik dat Igor zelf af en toe even wat steviger contact maakte.

Op deze manier hebben we zo'n 30 – 40 minuten gezeten, tot verbazing van de deelnemers aan de training die de ervaring hebben dat Igor doorgaans erg ongedurig is, niet altijd aandacht kan delen en maar kort bij je blijft als je hem niet nadrukkelijk bezig houdt.

We zijn het niet gewend als twee volwassen mannen hand in hand te zitten en we voelen vaak schroom om dit te gaan doen. Bij mensen met een verstandelijke beperking vinden we het nog wat gemakkelijker dan bij mensen met een psychiatrische aandoening. Misschien omdat het ons confronteert met onze eigen kwetsbaarheid. Dat wil dus niet zeggen dat gentle teaching voor deze cliënten niet zo geschikt is, maar dat het iets anders van ons vraagt om de goede vorm te vinden.

Voor meer informatie over gentle teaching of voor contactgegevens kun je een bezoek brengen aan de website www.gentlelearning.nl of een mail sturen naar info@gentlelearning.nl, Ju kunt ook collega's en anderen verwijzen naar deze website om zich op te geven voor dit bulletin.

Als je zelf een bijdrage wilt leveren aan een volgend @ bulletin, ben je van harte welkom

Pouwel van de Siepkamp
senior consultant gentle learning